

En kamelia blir til tre

Ole Jonny Larsen

Utvalgte av kameliaplantar er ikke stort i hagesentrene. Det er naturlig nok best i deler av landet der klimaet tillater utendørs dyrking av disse flotte plantene. Der kan en også få et visst utvalg av navnsorter. Andre steder selges de vinterstid som dekorative planter som tåler å stå kaldt og derfor kan pynte opp med blomster i dem mørke årstida. Selv faller jeg gjerne for fristelsen å kjøpe en kamelia med masse knopper i januar-februar og sette dem utendørs ved inngangspartiet til huset vårt. Da må jeg passe på å flytte dem inn i kalde netter, men om jeg er nøye nok, vil de normalt blomstre i flere måneder utover vinteren, i alle fall her på Vestlandet. Det en aldri må gjøre, er å ta dem inn i varmen som stueplanter. Da vil blomster og knopper raskt falle av, og det blir en dyr og kortvarig glede.

Et stort minus med plantene en får i handelen er at det ofte står fra tre til fem planter klint sammen i hver potte. Det ser selvsagt flott ut, med en slik tilsynelatende tett plante, men den er ikke bærekraftig som hageplante. Om en planter en slik plantegruppe ut, vil enkeltplantene konkurrere med hverandre og slåss om næringa innen en altfor liten rotklump, og de kan ikke utvikle seg til å bli velvoksne planter. Produsenten har nok tenkt dette som en vinterdekorasjonsplante som skal vare en kort tid og ikke dyrkes videre som en staselig busk i hagen. Det er jo slik de selger de såkalte juleazaleaene, de står alltid minst tre planter i samme potte. Men de skal vi jo bare ha noen uker før vi kaster dem i komposten.

De to siste åra har jeg utpå våren valgt å gå løs på kameliaplantene jeg kjøpte på vinteren med kniv og sag! Når de har blomstra fra seg og vi er komme ut i april-mai, løfter jeg klumpen ut av potta og setter den i vann ei stund så den får suge seg helt full. Så går jeg løs på dem med skarp redskap og uten nåde! Røttene er oftest vikla noe inn i hverandre, men jeg skjærer rett gjennom dem i stedet for å prøve å rive dem fra hverandre. De tåler tydeligvis hardhendt behandling. Våren 2021 ble «to» kameliaplantar til 10! Det sto nemlig fem planter sammen i hver av pottene. De ble planta i egne pottar, og alle endte opp som flotte individuelle planter i løpet av sommeren. De fikk stå ute hele sesongen og overvintra deretter i frostfritt veksthus. Våren 2022 ble ti kameliaplantar plassert ut på ulike voksested slik at jeg kan finne ut hva de liker best. De to opprinnelige plantene –

som altså egentlig var ti- kosta i innkjøp vel 700 kr. Stykkprisen ble etter oppdeling latterlige 70 kr pr plante!

Sist vår delte jeg opp ei ny potte med tre kameliaplenter i. Bildet med de nakne røttene viser hvordan det så ut like etter at jeg hadde delt dem med sag og kniv. Alle tre etablerte seg i pottene sine og vil få samme behandling som de ti første fikk med innendørs overvintring og utplanting ett år etter deling.

Foredraget som Eli Margrete Stølsvik holdt på årsmøtet i mai i 2022, var en øyeåpner for meg. Jeg har prøvd å plante ut kameliaplenter i Ålesund før, men med lite hell. Jeg har valgt plassering i full sol for at de skulle få nok varme, men det var åpenbart ikke optimalt. Når jeg nå hadde hele ti billige planter å eksperimentere med, kunne jeg plassere dem på mange ulike mikroklima i hagen. Til våren får jeg svar på hvilke som fungerte best. Og det blir heilt sikkert innkjøp av kamelia til vinteren også.

Nylig oppdelte kameliaprøtter. Bildet ble tatt 5. mai.

Tre planter som sto i samme potte til de ble delt våren 2022. Bildet er tatt 21.september.